

Arbetet med FN:s rekommendationer

Information för dig som ska hålla i konsultationer.

BARNKONVENTIONEN

FN:s konvention om barnets rättigheter, som ofta kallas barnkonventionen, är en samling regler och bestämmelser om särskilda rättigheter för barn. Den har tagits fram för att visa att även barn har mänskliga rättigheter och att alla barn, oavsett var i världen de bor, ska få det skydd och stöd de har rätt till och en sån bra uppväxt som möjligt.

FN:s barnrättskommitté är en grupp experter på barns rättigheter som kommer från olika länder. De granskar hur länderna som har skrivit under barnkonventionen följer bestämmelserna och tar det ansvar de ska för att barn ska ha det bra.

SYFTE

FN:s barnrättskommitté granskar vart femte år hur olika länder följer barnkonventionen. De tittar på vad som fungerar bra och vad som behöver bli bättre. Förra året granskade barnrättskommittén Sverige. Efter granskningen gav de rekommendationer, vilket är tips och förslag på vad Sverige kan göra för att bli ännu bättre på att skydda och uppfylla barns rättigheter.

Regeringen, myndigheter, kommuner och regioner behöver arbeta för att göra verklighet av dessa rekommendationer. Tyvärr sker det inte i så stor omfattning som vi tycker att det ska göra. Det är här du och din organisation har en viktig roll att fylla.

VAD HANDLAR DE OM?

Rekommendationerna handlar om många olika saker, som till exempel att alla barn ska ha lika möjligheter i livet, att barns åsikter ska tas på allvar, och att barn ska få hjälp om de inte mår bra. De här rekommendationerna är viktiga, eftersom de visar hur Sverige kan förbättra sitt arbete för barns rättigheter.

BAKGRUND

Under det senaste åren har ett intensivt arbete genomförts av oss i civilsamhället för att skriva en rapport och samla in barns reaktioner på Sveriges rapport till FN:s barnrättskommitté. Flera organisationer har tillsammans skapat utrymme för barn att uttrycka sina åsikter, dela sina erfarenheter och ge förslag på hur barns rättigheter kan stärkas i Sverige.

Barnens tankar har samlats in genom olika metoder, såsom text, bild och andra kreativa uttrycksformer, och dessa bidrag har blivit en central del av rapporteringen till kommittén. En workshop anordnades där barnen själva sammanställde sina synpunkter till en slutrapport, som sedan skickades in till FN:s barnrättskommitté. Dessutom reste några av organisationerna till Genève tillsammans med barn och unga, där de mötte FN barnrättskommitté och presenterade barnens perspektiv på Sveriges arbete med barnkonventionen.

Denna process har varit avgörande för att säkerställa att barns röster hörs både nationellt och internationellt i arbetet för barns rättigheter. Nu har FN:s barnrättskommitté granskat Sveriges arbete och lämnat sina rekommendationer, vilket markerar ett viktigt steg framåt i det gemensamma arbetet för att förbättra barns livsvillkor i Sverige. Här börjar det fortsatta arbetet med att förverkliga dessa rekommendationer.

BARNENS RÖSTER OM HUR REKOMMENDATIONERNA KAN BLI VERKLIGHET

Nu när vi har fått FN:s barnrättskommittés rekommendationer är det dags för nästa viktiga steg. Flera organisationer kommer under september till november att träffa barn för att höra deras åsikter om vilka rekommendationer som är viktigast att prioritera. Under dessa möten kommer barnen få möjlighet att dela med sig av vad de tycker om rekommendationerna och vad de anser behöver göras för att förbättra barns rättigheter i Sverige. Deras insikter kommer att vara avgörande för att vi ska kunna arbeta fram en plan som verkligen speglar barns behov och önskemål.

TIDSLINJE

BARN TYCKER TILL

September - november 2024

Samlar in barns åsikter och tankar om rekommendationerna. Här får ni bestämma om ni vill träffa lokala beslutsfattare (Politiker, rektor, chef osv.).

SAMMANSTÄLLNING

December - Mars 2024/2025

Sammanställning av de rekommendationer som barn lyft fram som mest brådskande och viktiga.

BESLUTSFATTARE

Januari - Maj 2025

Vi lämnar över barns tankar och åsikter till beslutsfattare nationellt.

VAD HAR GJORTS

Maj 2025

Du får veta vad vi har gjort med det barn har sagt.

PÅVERKA

Juni - Juli 2025

Möte, film eller kampanj för att få till förändring för barn.

NÄSTA STEG

Augusti 2025

Sammanställa och utvärdera arbetet. Ta fram en plan för hur vi går vidare.

HUR GÅR DU TILLVÄGA?

Varje organisation ansvarar för att träffa barn och samla in deras synpunkter. Många har redan befintliga kontakter med barn genom stödgrupper, medlemskap eller aktiviteter. Det rekommenderas att använda dessa tillfällen för att samla in barns åsikter och reaktioner.

Eftersom organisationernas målgrupper varierar i ålder och förutsättningar, finns ingen universell metod för insamlingen. Organisationerna uppmanas att använda sina egna styrkor och metoder för att samla barnens reaktioner. För inspiration finns tre exempel på insamlingsmetoder längst bak i dokumentet.

SÄKERSTÄLL ATT BARNENS DELAKTIGHET ÄR MENINGSFULL OCH ETISK

Det är viktigt att barnen som är med är trygga, förstår vad de ska vara med om och att det känns meningsfullt för dem att vara med. Därför är det några viktiga delar som du i ditt möte med barnen behöver säkerställa:

- Följ de nio principerna om etisk och meningsfull delaktighet som FN:s barnrättskommitté har tagit fram (lägg in länk till dessa)
- Säkerställ att barnen vet att de är anonyma och se till att deras anonymitet skyddas i allt som ni gör
- Se till att barnen förstår och lämnar samtycke till att vara med i arbetet.

VIKTIGT ATT TÄNKA PÅ

De organisationer som deltar i insamlingen av barns synpunkter har varierande erfarenhet av att arbeta direkt med barn. Det är avgörande att tänka på att det inte är nödvändigt för barn att dela hela sin historia eller bakgrund i denna process. Det är viktigt att säkerställa att barnen inte känner sig pressade att dela mer än de är bekväma med. Ingen ska behöva känna sig tvingad eller lockad att berätta mer än de ursprungligen ville eller att dela information som inte tas omhand. Det är inte enskilda barns berättelser eller erfarenheter som är det primära i arbetet, utan hur barn upplever att deras rättigheter tillgodoses i Sverige och om de har förslag på vad som kan förbättras.

Som vuxen har du ett ansvar för att barnens välbefinnande både under och efter workshopen. Tydliga instruktioner och förväntningar är nyckeln för att undvika att barnen känner sig obekväma. Det är också viktigt att barnen förstår vad processen handlar om och, om möjligt, får vara med och utveckla tillvägagångssättet. Trots att arbetet kan handla om svåra frågor, bör det vara en positiv och lustfylld upplevelse för alla deltagare. Inkludera pauser, lekar, övningar och fika för att göra processen så positiv som möjligt. Om ni behöver stöd eller har frågor, tveka inte att höra av er. Lycka till med arbetet!

VAD SKA DU SAMLA IN?

När du träffar barn för att samla in deras synpunkter, är det bra att anteckna följande information:

Åldersspann:

- Notera barnens åldrar för att få en uppfattning om åldersgrupperna som har deltagit.

Antal:

- Registrera det totala antalet barn som deltagit i träffen.

Geografisk Placering:

- Landsbygd/Tätort/Storstad/Blandat: Ange om barnen kommer från landsbygd, tätorter, storstäder eller en blandning av dessa.
- Vart i landet: Specificera gärna vilket län eller kommun barnen kommer ifrån, om möjligt.

Valda Rekommendationer:

- Vilka rekommendationer har barnen valt? Lista upp till fem rekommendationer som barnen anser vara viktigast.
- Kort motivering till var och en: Ge en kort förklaring från barnen om varför varje rekommendation valdes.

Övrigt:

- Anteckna andra relevanta synpunkter eller kommentarer som barnen vill förmedla.
- Bilder och annan material som du vill skicka till oss (tänk på GDPR).

Denna information hjälper till att ge en tydlig och strukturerad bild av barns reaktioner och prioriteringar.

**Du rapporterar
här!**

HUR SKA DU RAPPROTERA?

www.bkrek.se

WORKSHOPS

VERKSTAD

Material: Papper, färgpennor, färgkritor, lim, tidningar, klistermärken, stora affischer.

Genomförande: Dela in barnen i grupper och ge dem material för att skapa affischer eller collage som representerar deras åsikter om de olika rekommendationerna.

Aktivitet: Varje grupp arbetar med att skapa en visuell presentation av de 5 rekommendationer de tycker är viktigast, inklusive motiveringar och exempel på hur rekommendationerna kan förbättras.

Presentation: Låt grupperna presentera sina skapelser för de andra, förklara sina val och motiveringar.

Dokumentation: Fotografera de färdiga verken och anteckna barnens prioriteringar och kommentarer.

PLUPPA MERA

Material: Papper med varje rekommendation (en rekommendation per papper), markeringsstift eller små pluppar.

Genomförande: Dela ut rekommendationerna i ett rum, låt barnen gå runt och läsa de olika rekommendationerna och sedan rösta.

Aktivitet: Dela 10 pluppar till varje deltagare. Låt deltagarna gå runt och genom att lägga en plupp vid de rekommendationer de tycker är viktigast.

Diskussion: Efter röstningen, gå igenom resultaten med barnen och välj de 5 viktigaste rekommendationerna som hade flest röster. Be dem förklara varför de röstade som de gjorde.

Dokumentation: Sammanställ rösterna och barnens motiveringar.

FÖRFATTAREN

Det här är en lite friare övning, som kan göras som en introduktion för att komma igång eller som en metod för att samla in.

Material: Rekommendationerna, papper och pennor ev. utklippta startmeningar.

Genomförande: Gå igenom lämpligt antal punkter från rekommendationerna. Välj själv eller tillsammans med barnen och låt de sedan skriva ett brev till regeringen.

Aktivitet: Barnen skriver brev till beslutsfattare utifrån rekommendationerna. Använd startmeningar och utgå från barnen egna erfarenheter. Om du har möjlighet är det jättebra att förbereda pappersremсор med startmeningarna, gärna tillsammans med barnen. Barnen kan sedan klistra fast startmeningarna på pappren och sedan fylla i med text eller bild själva.

Exempel:

Hej regeringen!

Jag/vi har läst er rapport till barnrättskommittén.

Jag vill skriva om punkt...

Jag tycker det är bra att...

Jag tycker det är dåligt att...

För mig är det viktigt att...

Jag tycker att det borde...

En sak som måste bli bättre är...

Jag tycker att ni ska...

Högläsning: Avsluta gärna med att synliggöra alla breven, om barnen vill läsa upp högt och bekräfta de tankar och frågor som har kommit fram. Om flera brev handlar om samma punkter, kan ni gärna lägga till ett steg när ni arbetar med att få ihop breven till ett.

